

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯ ПО ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА КЪМ ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ПРЕЗ 2018 Г.

Комисията по професионална етика към Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет е постоянно действащ помощен орган към Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет (КПЕ към ПК на ВСС).

Комисията осъществява своята дейност въз основа на Закона за съдебната власт (ЗСВ), Правилника за организация на дейността на Висшия съдебен съвет и на неговата администрация, Правилата за работа на Прокурорската колегия на ВСС, както и съобразно приетите от нея Вътрешните правила за работа на комисията. Нейните правомощия са детайлно уредени в Глава трета, Раздел III от Правилата за работа на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет.

През отчетния период комисията е функционирала в състав от петима членове на Прокурорската колегия на ВСС като е била подпомагана от трима правни експерти и един технически сътрудник от администрацията на ВСС.

КПЕ към ПК на ВСС е провела **25** заседания през изтеклата година. Основните въпроси, които са били предмет на разглеждане и решаване в тях са в съответствие с функциите на Комисията, разписани във Вътрешните правила за организацията и дейността на КПЕ към ПК. Същите основно са разделени основно в две направления:

- разглеждане и решаване на жалби и сигнали от граждани и юридически лица;
- извършване на проучвания и събиране на информация за изготвяне на становища за притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурси за заемане на длъжност в органите на съдебната власт.

1. Разглеждане и решаване на преписки, образувани по постъпили жалби и сигнали от граждани и юридически лица.

Основна дейност на КПЕ към ПК на ВСС през 2018 г. е разглеждането и решаването на жалби и сигнали от граждани и юридически лица, получени по пощата, по електронен път, чрез Унифицираната система за приемане и обработване на жалби и сигнали и

формата за контакт, публикувана на Интернет страницата на ВСС или пуснати в антикорупционните кутии, поставени в отделните звена на съдебната власт.

Следва да се отбележи, че с решение по протокол № 29/22.11.2018 г., т.52 на Пленума на Висшия съдебен съвет са отменени Правилата за създаване на организация за получаване на сигнали от граждани по повод наличие на корупционни действия в органите на съдебната власт – следствие, прокуратура и съд. Необходимостта от отмяна на Правилата е обоснована от факта, че към действащия ВСС вече не функционира Комисия за борба с корупцията, а с едни от последните нормативни изменения изцяло е променен редът за получаване и разглеждане на сигналите. До влизането в сила на измененията в ЗСВ от 2016 г., с разпоредбата на чл.37, ал.1 от ЗСВ се предвиждаше, че ВСС избира от своя състав постоянна комисия „Професионална етика и превенция на корупцията“. След промените в ЗСВ (ДВ, бр.28 от 2016 г.) и разделянето на ВСС на две колегии, последните се подпомагат от Комисии по професионална етика, чиито правомощия са редуцирани до извършване на проучвания, събиране на необходимата информация и изготвяне на становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт, както и на кандидатите за административни ръководители и на кандидатите за заместник – административни ръководители (чл.37, ал.9 от ЗСВ).

Отчитайки обстоятелството, че правомощията и функциите на Комисиите по професионална етика към двете колегии на ВСС са значително стеснени по отношение на жалбите и сигналите, адресирани до ВСС, с решение по протокол от съвместно заседание на КПЕ към СК на ВСС и КПЕ към ПК на ВСС, проведено на 24.07.2018 г, е приет Механизъм за администриране и организацията на работа на жалбите и сигналите, които постъпват във ВСС.

Съгласно приетия Механизъм в комисиите по професионална етика към колегиите на ВСС се внасят само преписки, които са от техните правомощия, а именно сигнали във връзка с изготвянето на становища за нравствените качества на кандидатите за заемане на длъжности в органите на съдебната власт, сигнали за несъвместимост, сигнали, съдържащи данни за нарушения на етични правила и норми.

До приемане на Механизма, председателят на КПЕ към ПК на ВСС продължи да се запознава с всички материали и да извършва преценка относно наличието на предпоставките по чл. 112 и чл. 124, ал. 1 от АПК, както и преценка на относимостта на преписките към правомощията на Комисията, с оглед постигане на по-голяма оперативност при тяхното

разглеждане. След извършване на горната преценка председателят разпределя относимите към правомощията на Комисията преписки на членовете на КПЕ към ПК на ВСС, които да ги проучат и докладват в заседание на комисията.

Следва да се отбележи, че след приемане на Механизма и въведената с него нова организация на работа по отношение разглеждането на жалбите и сигналите, постъпващи във Висшия съдебен съвет, значително намалява броя на преписките, които се внасят за разглеждане в заседания на Комисията.

1.1. Сигнали и жалби, разгледани в заседания на Комисията.

КПЕ на ПК към ВСС, продължи спазването на диференциран подход при разглеждане на жалбите, чрез подреждане на сигналите по групи - общи сигнали, сигнали и жалби, съдържащи конкретни данни за корупционни прояви или корупционни практики, сигнали, съдържащи данни за нарушения на етичните правила от прокурори и следователи, сигнали, съдържащи данни за противоречива съдебна практика и последни - сигнали, съдържащи оплаквания по образуването, движението и спазването на сроковете по преписки и дела.

Основната част от подадените сигнали са общи – **96** броя, съдържащи оплаквания и недоволство от постановени прокурорски актове и молби за преразглеждане и решаване на конкретни казуси. Тези преписки се решават чрез насочване на подателите на сигналите да търсят защита на правата си по реда на инстанционния контрол, тъй като ВСС и в частност Комисията не са компетентни да се произнасят по правилността и законосъобразността на актовете на магистратите.

За отчетния период е постъпил **1** брой сигнал, съдържащ оплакване по движението и спазването на сроковете по досъдебно производство. Сигналът, на основание чл.112 от АПК, е изпратен на съответния административен ръководител и Инспектората към ВСС по компетентност.

През 2018 година е постъпил **1** брой сигнал, съдържащи данни за нарушения на етичните правила от прокурор, който е върнат на подателя на сигнала за предоставяне на доказателства и свидетели с оглед извършване на проверка. В резултат на предприетите действия от Комисията е установено, че подателят на сигнала не е познат на посещения адрес.

Общият брой на разгледаните от КПЕ към ПК жалби и сигнали за отчетния период е **98** броя.

През отчетния период на **19** жалбоподатели са изпратени уведомителни писма, че исканията им са извън правомощията на Комисията, а на **12** е отговорено след извършена проверка.

От изпратените по компетентност на други органи **26** броя преписки – **2** бр. са до Инспектората към Висшия съдебен съвет, **6** бр. са до Главния прокурор на Република България, **15** бр. до други органи на съдебната власт, а **2** бр. са изпратени на органите по чл.312 от ЗСВ, с оглед правомощията им.

Комисията на основание чл. 124 от АПК е приела за сведение и е приложила към дело **22** бр. сигнали. Следва да се има предвид, че това са повторни сигнали, по които Комисията вече се е произнасяла и е отговаряла на техните податели.

1.2. Съгласно Вътрешните правила за организацията и дейността на КПЕ към ПК на ВСС голяма част от преписките, образувани по жалби и сигнали от граждани не се разглеждат от целия състав на комисията, а само от нейния председател.

Броят на тези преписки през отчетния период е **148 бр.** На **38** жалбоподатели са изпратени уведомителни писма, с които са насочени да търсят защита на правата си по реда на инстанционния контрол, тъй като Комисията не е компетентна да се произнася по правилността и законосъобразността на актовете на магистратите.

По компетентност до други органи на съдебната власт са изпратени **50** броя сигнали.

52 броя преписки са оставени без разглеждане и са приложени към дело, тъй като са били подадени повторно по въпроси, по които има решение и не са се основавали на нови факти и обстоятелства.

Получени са **8** броя писма, съдържащи информация за промяна на състава на Комисиите по професионална етика в системата на прокуратурата на Република България.

1.3. Съгласно чл.17 от Вътрешните правила за организацията и дейността на КПЕ към СК на ВСС, сигнали, в които не се съдържат оплаквания от действия и поведение на магистрати, се разглеждат и решават от председателя на КПЕ към ПК съвместно с председателя на КПЕ към СК и експертите към комисиите, а при невъзможност от единия от двамата председатели.

През 2018 г. председателите на комисиите по професионална етика към колегиите на ВСС са разгледали **161** броя сигнали.

На **23** жалбоподатели са изпратени писма, в които са уведомени, че следва да търсят защита на правата си по реда на инстанционния контрол,

тъй като комисиите по професионална етика към колегиите на ВСС не са компетентни да се произнасят по правилността и законосъобразността на актовете на магистратите.

По компетентност до други органи на съдебната власт са изпратени **31** броя сигнали.

99 броя преписки са оставени без разглеждане и са приложени към дело, тъй като са били подадени повторно по въпроси, по които има решение и не са се основавали на нови факти и обстоятелства.

По компетентност до други комисии към ВСС са изпратени **8** броя сигнали.

2. Изготвяне на становища за притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурси за заемане на длъжност в органите на съдебната власт.

Във вътрешните правила за организацията и дейността на Комисия по професионална етика към Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет е регламентирана процедурата по изготвяне на становищата относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт.

Съгласно чл. 20 от правилата при изпълнение на правомощията си по чл. 37, ал. 9 от ЗСВ Комисията извършва проучвания и събира информация за изготвяне на становища за притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурсите за заемане на длъжност в органите на съдебната власт. Необходимата информация се събира като се извършват проверки и справки в публични и вътрешни регистри и органи, както следва:

- изготвя писма до Главния прокурор на Република България и главния инспектор на ИВСС с искане да се предостави информация за наличие на постъпили сигнали и извършвани проверки срещу магистрата, и до местната Комисия по професионална етика, която да изготви становище за нравствените качества на кандидата;

- относно класираните кандидати за първоначално назначаване в органите на съдебната власт се изискват служебни характеристики от последната месторабота на кандидата;

- служебно се извършва проверка в деловодната система на АВСС за наличието на сигнали и извършвани проверки за участниците в конкурсите. Изготвя се справка за наличие или не на такива сигнали и проверки, която обхваща последните 5 /пет/ години до момента на изготвянето на становището;

- изготвят се справки за наличие или не на несъответствия между подадените декларации от магистратите пред Сметна палата и имотното им състояние;

- изготвят се справки за наличие на дисциплинарни производства срещу магистратите от комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с ИВСС“ към ПК на ВСС;
- изискват се справки от АВСС и ИВСС за постъпили сигнали по ЗПУКИ, наличие на висящи производства или влязъл в сила акт на ИВСС;
- относно кандидатите за административни ръководители в органите на съдебната власт се извършват проверки в печатните и електронни медии за информация, която да поставя под съмнение притежаваните нравствени качества от кандидата.

При всяко назначение Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет извършва преценка за притежаваните нравствени качества на кандидатите на база на изготвените становища от Комисията.

Комисията по професионална етика към Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет през 2018 година е изготвила **163** броя становища за притежаваните нравствени качества на кандидатите в конкурси за заемане на длъжност в органите на съдебната власт. От тях **52** броя становища са за заемане на длъжността „административен ръководител“ или „заместник на административния ръководител“, **5** броя – за преместване и повишаване в длъжност, **20** броя за първоначално назначаване и **86** броя за кандидати за младши прокурори.

Отчетът за дейността на Комисия по професионална етика към Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет за 2018 г. е приет с решение по протокол № 8 от 14.05.2019 г.